

TEXTOS SOBRE LA FELICITAT

1. Vaig anar als boscos perquè volia viure de forma conscient, enfrontant-me només als fets essencials de la vida, i veure el que la vida havia d'ensenyar, no fos cas que, quan anés a morir-me, m'adonés que no havia viscut. No volia viure res que no fos la vida, perquè viure és quelcom molt valuós, ni tampoc practicar la resignació, llevat que fos estrictament necessari. Volia viure intensament i extreure el moll de l'os a la vida, viure de forma tan dura i espartana com per apartar tot el que no fos vida, solcar una divisòria i portar la vida fins a un racó i reduir-la als seus elements bàsics i, si resultava mesquina, obtenir llavors tota la seva genuïna mesquinesa i fer-la pública al món; i si fos sublim, saber-ho per pròpia experiència i poder donar compte d'això en la meua pròxima excursió. (Henry David Thoreau, *Walden*)

2. No hi ha res que causi temor en la vida per a qui està convençut que el no viure no guarda tampoc res temible. És estúpid qui confessi témer la mort no pel dolor que pugui causar-li en el moment que es presenti, sinó perquè, pensant en ella, sent dolor: perquè allò la presència del qual no ens pertorba, no és assenyat que ens angixi mentre l'esperem. El pitjor dels mals, la mort, no significa res per a nosaltres, perquè mentre vivim no existeix, i quan està present nosaltres no existim. Així doncs, la mort no és real ni per als vius ni per als morts, perquè està lluny dels primers i, quan s'acosta als segons, aquests ja han desaparegut. (Epicur, *Carta a Meneceu*)

3. L'enorme pes més gran.

Què et passaria si un dia o una nit et perseguís un dimoni en la teua solitud més solitària i et digués: «Aquesta vida, tal com la vius ara i tal com l'has viscuda, hauràs de viure-la encara una altra vegada i encara incomptables vegades. I en ella no hi haurà res de nou, sinó que cada sofrença, cada plaer, cada pensament, cada sospir, tot allò que és indiciblement petit i gran de la teua vida, ha de tornar a esdevenir-se per a tu, tot en el mateix ordre i en la mateixa successió [...]»? No et llançaries a terra cruint de dents i maleiries el dimoni que et parlés d'aquesta manera? [...] Si aquest pensament exercís la seva puixança sobre tu, et transformaria, tal com ets, i tal vegada t'esclafaria. La pregunta referent a totes les coses i a cada cosa: «Vols viure això encara una altra vegada i encara incomptables vegades?» constituiria en la teua actuació com l'enorme pes més gran! O no hauries de sentir-te bé amb tu mateix i amb la vida, per tal de no desitjar res més que aquesta darrera i eterna confirmació, que aquest darrer i etern segellament? (Friedrich Nietzsche, *La gaia ciència*, 341)

4. Tots els homes, germà Galió, volen viure feliços, però en anar a descobrir el que fa feliç la vida, van a les fosques. I no és fàcil aconseguir la felicitat a la vida, ja que se n'allunya una mica més com més afanyosament se la busca; si ha errat el camí, si aquest et porta en sentit contrari, la mateixa velocitat augmenta la distància. (Sèneca, *De la vida feliç*, III. 1)

5. Fes provisió, doncs, d'aquelles coses que depenen únicament de tu: sinceritat, dignitat, fortalesa, moderació davant dels plaers, resignació davant del destí, necessitat de poc, bondat, llibertat, senzillesa, determinació en els propòsits i grandesa d'ànim (Marc Aureli, *Ensenyaments per a una conducta moral*, V. 5)

6. Et perjudiques, ai, ànima meua, et perjudiques. I no tindràs una segona oportunitat. La vida és breu i la teua ja gairebé ha arribat al final sense que hagis après a respectar-te, ja que poses la teua felicitat en les ànimes dels altres. (Marc Aureli, *Meditacions*, II. 6)

7. No concentris el teu pensament en allò que està absent com si fos present; en canvi, valora tot allò que tens de millor i reflexiona sobre com desitjaries tenir-ho si no fos present. Alhora, sigues prudent de no complaure't excessivament amb les coses actuals, evitant sobrevalorar-les fins al punt de pertorbar-te si arriben a desaparèixer en algun moment. (Marc Aureli, *Meditacions*, VII. 27)

8. Cal saber que, entre els desitjos, uns són naturals i uns altres són superflus. Dels naturals, uns són necessaris i la resta, senzillament, naturals. Alhora, dins dels necessaris, n'hi ha alguns de necessaris per a la felicitat, d'altres per a un llarg benestar del cos i uns tercers són necessaris per viure. Tenir un coneixement clar d'aquests tipus desitjos ens ajuda a escollir-los o renunciar-ne per tal de trobar la salut del cos i la tranquil·litat de l'ànima; perquè aquestes són els estats que ens duren a una vida feliç. [...] Tenim necessitat del plaer quan patim per la seva absència, però, quan no patim, no en necessitem. (Nota: recorda que *plaer* vol dir *no patir dolor*). (Epicur, *Carta a Meneceu*)

9. Quan diem que el plaer és la nostra finalitat, no ens referim als plaers dels depravats i dels que s'abandonen al bàsic plaer del gaudi –com consideren aquells que realment no ens coneixen o no estan d'acord amb nosaltres o que comprenen malament la nostra doctrina–, sinó que fem al·lusió a no sentir dolor al cos ni patir inquietud a l'ànima. Perquè la felicitat no rau en beure ni en sortir de festa, ni en el fet de fruir dels cossos de nois i noies, ni en el gaudi de peixos o d'altres menjars que ens pot oferir una succulent taula, sinó que l'origina la sòbria mesura per preveure les conseqüències de cada elecció per tal de rebutjar, si més no, aquelles que ens torben l'ànima. (Epicur, *Carta a Meneceu*)

10. El que pertorba i fa infeliços [...] els joves [...] és la recerca de la felicitat des de la ferma convicció que la trobaran a les seves vides. D'això se'n segueixen les esperances constantment frustrades i la insatisfacció. Voletegen davant nostre imatges enganyoses d'aquesta vaga felicitat dels nostres somnis, amb formes capritxosament seleccionades, i en va es queden enrere de l'original. [...] Molt es guanyaria si, mitjançant el consell i la formació oportuns, els joves aconseguissin erradicar de la seva ment la idea errònia que el món té molt a oferir-los. (Arthur Schopenhauer, *Parerga y paralipómena*)

FILOSOFIA – MATÈRIA OPTATIVA DE 4t D'ESO

Activitat en parelles -SA07: Què és la felicitat?

Noms: _____ Data: _____

Escolliu tres textos i comenteu-los.

Poseu el número corresponent de cada text.

NOTA

TEXT _____

- 1) Quina és la idea principal del text (màxim 15 paraules). [1 punt]

- 2) Expliqueu el text amb les vostres pròpies paraules (màxim 30 paraules). [1 punt]

- 3) Reflexioneu si esteu d'acord o no amb la idea que defensa el text i per què (entre 30 i 50 paraules). [1 punt]

TEXT _____

- 1) Quina és la idea principal del text (màxim 15 paraules). [1 punt]

- 2) Expliqueu el text amb les vostres pròpies paraules (màxim 30 paraules). [1 punt]

- 3) Reflexioneu si esteu d'acord o no amb la idea que defensa el text i per què (entre 30 i 50 paraules). [1 punt]

TEXT _____

- 1) Quina és la idea principal del text (màxim 15 paraules). [1 punt]

- 2) Expliqueu el text amb les vostres pròpies paraules (màxim 30 paraules). [1 punt]

- 3) Reflexioneu si esteu d'acord o no amb la idea que defensa el text i per què (entre 30 i 50 paraules). [1 punt]

La qualitat general (correcció ortogràfica, presentació acurada, coherència de les explicacions, precisió terminològica) es valorarà fins a un punt més.